

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Навчально-науковий інститут лісового
і садово-паркового господарства
Кафедра відтворення лісів та лісових меліорацій

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

УЧАСНИКІВ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

ВІДТВОРЕННЯ ЛІСІВ ТА ЛІСОВА МЕЛІОРАЦІЯ В УКРАЇНІ: ВИТОКИ, СУЧАСНИЙ СТАН, ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ В УМОВАХ АНТРОПОЦЕНУ

(присвячена 100-річчю кафедри відтворення лісів
та лісових меліорацій)

6-8 листопада 2019 р.

м. Київ, Україна

СУЧАСНИЙ СТАН ПОЛЕЗАХИСНИХ ЛІСОВИХ СМУГ ПРИЛУЦЬКОГО РАЙОНУ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

*С.С. Харченко, студент магістратури**

*Національний університет біоресурсів і природокористування
України, м. Київ, Україна*

Природні умови України відповідають розвитку високоприбуткового рільництва і за сприятливих погодних умов можна отримати високі врожаї сільськогосподарських культур.

Полезахисні лісові смуги на території Прилуцького району Чернігівської області виконують важливі функції щодо захисту польових угідь від несприятливого впливу різних природно-кліматичних чинників. Це проявляється у затриманні снігу та пониженні швидкості вітрових потоків, зменшенні ґрунтового промерзання та підвищенні вмісту вологи, що забезпечує сприятливі умови для вирощування переважної більшості сільськогосподарських культур.

Досліджені полезахисні лісосмуги захищають сільськогосподарські угіддя, що знаходяться на землях зазначеного району. Лісомеліоративна характеристика даних полезахисних насаджень за результатами закладання тимчасових пробних площ наведена в таблиці.

Як видно з даних таблиці, дослідженню підлягали чисті за складом полезахисні лісосмуги, що були створені з берези повислої та дуба звичайного. Береза повисла зустрічається в полезахисних лісових смугах на межі Полісся і Лісостепу досить часто, але переважаючими є дубові посадки.

Три із чотирьох досліджених дубових смугових насаджень складаються із 3 рядів і висаджені з використанням рядового способу змішування, згідно якого посадкові місця розміщені лінійно. У зв'язку з тим, що всі посадки є чистими за складом, то типом змішування у них є деревний.

На час проведення досліджень полезахисні лісосмуги із дуба звичайного сформували переважно ажурні конструкції, проте

* Науковий керівник – кандидат сільськогосподарських наук, доцент С.М. Дударець

захисна смуга з берези повислої має ажурно-продувну конструкцію. Це пов'язано перш за все з ажурною конструкцією крон, а також незначною кількістю рядів у посадках, що в загальному визначає ширину смуг у межах 15 м.

Лісомеліоративна характеристика полезахисних лісових смуг (за даними закладання тимчасових пробних площ)

Номер ТПП	Склад	Кількість рядів	Розміщення посадкових місць, м	Тип змішування	Спосіб змішування	Конструкція
1	10Бп	7рБп	1,7 x 1,0	деревний	рядовий	ажурно-продувна
2	10Дз	3рДз	5,0 x 1,0	деревний	рядовий	ажурна
3	10Дз	3рДз	5,0 x 1,0	деревний	рядовий	ажурна
4	10Дз	3рДз	5,0 x 1,0	деревний	рядовий	ажурна
5	10Дз	7рДз	2,5 x 1,0	деревний	рядовий	ажурна

Під час проектування полезахисних лісових смуг необхідно передбачити наявність у їхньому складі насаджень головних та супутніх видів рослин. За рахунок цього підвищується біологічна стійкість насаджень і поліпшується їх меліоративна ефективність.

Зважаючи на санітарний стан полезахисних насаджень необхідно провести лісівничі заходи догляду за ними. Особливо потрібно приділити увагу вибірці пошкоджених шкідниками і збудниками хвороб дерев та сухоостою, у подальшому не допускати забруднення лісових смуг сміттям різного походження.

Враховуючи ґрунтові умови Прилуцького району, ефективними є насадження з дуба звичайного. У якості супутніх деревних видів для дуба можна обрати липу серцелисту, клен гостролистий. У таких насадженнях з 4-5 рядів, доцільно використовувати наступний тип змішування: узлісні ряди – супутній вид, а середні – з дуба звичайного.

Потребує першочергового вирішення питання підпорядкованості полезахисних лісових смуг, оскільки це безпосередньо пов'язано із виконанням наданих пропозицій.